

'Een eigen voordeur wil iedereen. Mensen met een psychotische aandoening dan toch ook?' In de rubriek 'Wonen moet zo!' belicht YN elke keer een initiatief op het gebied van wonen. Lees meer op 'Ypsilon Expertisecentrum Wonen', waar Ypsilon informatie verzamelt en familieleden ondersteunt.

→ www.ypsilon.org/wonen

ZEEUWSE GRONDEN - ZEELAND

Kiezen voor goed wonen

Jaren geleden, toen ik een woonplek zocht voor mijn zoon Michiel, liet directeur Jan van Blarikom mij de woonprojecten van Zeeuwse Gronden zien. Ik sprak met tevreden bewoners en familie. Zeeuws Vlaanderen is mooi maar ver van Amsterdam. Michiel koos voor Lelystad waar hij alweer drie jaar naar tevredenheid woont. De ontmoeting, aandacht en hartelijke ontvangst ben ik nooit vergeten. Ik ben Zeeuwse Gronden blijven volgen.

Niet ver van het centrum van Middelburg, aan de Noordsingel, ontmoet ik in de sfeervolle gemeenschappelijke ruimte Anton, vader van een zoon die in Zeeuwse Gronden woont, directeur Jan van Blarikom en bewoner Peter.

'In maart woonde ik hier een jaar, ik ben een van de eerste bewoners. Ik hou van muziek en luister naar hard rock, folk, pop, blues en zigeunermuziek.' De gitaar staat in de hoek van de kamer, maar van echt spelen komt het niet meer. Schilderen heeft Peter wel weer opgepakt. 'Tijdens mijn eerste psychoses en opnames schilderde ik grote doeken.' Peter is autodidact. De werken zijn abstract en hebben mooie kleuren.

'Van binnen zitten knap je niet op. Je kunt hier altijd een praatje maken met andere

bewoners en de begeleiding. Ik eet beneden, zelf koken is niet aan mij besteed.' Eens per week krijgt Peter hulp bij het schoonmaken van zijn woning. 'Het leukste is dat ik een eigen appartement heb, de gezelligheid en de gemeenschappelijke ruimte. Ik ben best actief. Voor de wandelclub bij Zeeuwse Gronden zoek ik de routes uit.' Peter zat op de middelbare school in Middelburg en verkent nu, 39 jaar oud, opnieuw de binnenstad. 'Ik ben ook vrijwilliger bij de voetbalvereniging en in een gasthuis voor ouderen. Ik ga met de mensen wandelen. Het duwen van de rolstoel is best zwaar, maar ik let altijd goed op dat de oudere er niet uitvalt.'

Mee-eten

Van Blarikom: 'Het waren Ypsilonouders die samen met hulpverleners in 2003 het initiatief namen en in gesprek gingen met

Bewoner Peter zit goed bij Zeeuwse Gronden

de gemeente. De directe betrokkenheid van familie bij het opzetten van nieuwe projecten en bij het reilen en zeilen in bestaande woonlocaties is essentieel onderdeel van Zeeuwse Gronden.' De zorg is geïntegreerd. Zeeuwse Gronden is een GGZ-instelling met nauwe afstemming tussen wonen, begeleiden en behandelen. De psychiater praat elke week met de cliënten en eet gezellig mee aan tafel. De lijnen tussen cliënten, familie, verpleegkundigen en psychiater zijn kort en direct. 'Wij ontwikkelen samen initiatieven rond dagbesteding, werk en kunstzinnige activiteiten.'

De leeftijd van de bewoners ligt tussen de 18 en 70 jaar. Alle woonlocaties hebben een gemeenschappelijke ruimte. De meeste bewoners blijven bij Zeeuwse Gronden wonen. Maar een tijdelijk verblijf is ook mogelijk; zoals in Hulst waar jonge mensen (tussen 17 en 23 jaar) in een woongroep met gezamenlijke woonkamer en keuken verblijven. In Hulst werken zij toe naar zelfredzaamheid en mogelijk uitstromen naar zelfstandig wonen. Zeeuwse Gronden heeft inmiddels locaties in Terneuzen, Axel, Hulst, en Middelburg (zie foto). Locaties in Sas van Gent en Borsele zijn in ontwikkeling.

Verandering en vernieuwing

Zeeuwse Gronden wil in Zeeland in elke gemeente een woonlocatie ontwikkelen. 'Dicht bij hun familie moeten de bewoners in hun eigen stad of dorp kunnen terugkeren', vindt Van Blarikom. Zeeuwse Gronden biedt met beperkte middelen goede zorg en begeleiding. 'Waren de zorgverzekeraars bij het eerste project nog enthousiast, nu zien zij beren op de weg. We willen niet concurreren, maar mensen moeten voor de beste behandeling, begeleiding en goed wonen kunnen kiezen.' Desondanks maakt Van Blarikom zich geen grote zorgen over alle veranderingen in de zorg: 'Onze plannen zijn duidelijk, gemeenten zijn enthousiast over de nauwe betrokkenheid met de familie, het contact is goed. Zeeland ontvolkt, nieuwe bewoners zijn welkom en goed voor de economie. Zij

Behandeling in Zeeuwse Gronden wordt gefinancierd vanuit de zorgverzekeringwet. Er is een (beperkt) aantal verblijfplaatsen vanuit de AWBZ (straks Wet Langdurige Zorg). De meeste bewoners financieren het wonen zelf: ze huren een appartement en ontvangen huursubsidie. De begeleiding wordt nu gefinancierd vanuit de AWBZ. Dat zal in de toekomst overgaan naar de gemeente (Wmo).

richten een huis in, doen boodschappen, gaan met de bus, zijn actief in de buurt, sporten of worden vrijwilliger. Bij het starten van een nieuw project nemen we contact op met buurtbewoners en ondernemers; vooroordelen maken dan snel plaats voor een warm welkom.' Van Blarikom is wel bezorgd over de 30 procent minder bedden. Die mensen gaan naar de ambulante plekken, maar het bespaarde geld gaat niet naar Zeeuwse Gronden.'

Familie denkt mee

Familieleden praten in detail mee, al vanaf de ontwerp- en bouwfase. Elke locatie wordt geëvalueerd, zodat een volgend project nog beter wordt. De appartementen in het gebouw zijn niet allemaal gelijk, hebben bijvoorbeeld een andere raamdeling. 'Bij mij is het 'Franse' balkon doorzichtig gemaakt, zo kan ik vanaf de bank naar buiten kijken', wijst Peter trots.

De juiste dingen

Anton vertelt over Jeroen, zijn jongste zoon van 43 jaar. Jeroen kreeg na zijn eindexamen atheneum een psychose. Hij raakte ernstig verwaarloosd en werd steeds zieker. Mijn vrouw en ik hebben hem nooit losgelaten. Aan de psycho-educatie hebben we samen met lotgenoten van Ypsilon deelgenomen. Pas bij de derde gedwongen opname werkte Jeroen mee aan de behandeling. Waar hij elke keer stopte met medicijnen, zette hij nu door. Waarom? Wellicht heeft de aanpak bij de opname een rol gespeeld. De behandelaar vroeg eindelijk de juiste dingen, betrok ons erbij en maakte contact met Jeroen.'

Jeroen en zijn ouders zijn meer dan tevreden met de fantastische huisvesting bij Zeeuwse Gronden. 'Voor het eerst heeft hij een eigen wc en badkamer. Jeroen vindt het fijn hier, het eten is lekker en samen eten is gezellig. Hij waardeert de wekelijkse huishoudelijke hulp. De begeleiders en behandelaars hebben goed contact met de bewoners.' Op mijn vraag of Jeroen ook buiten dingen doet antwoordt Anton: 'Toen zijn hond nog leefde wandelde hij drie keer per dag, nu niet meer. Hij heeft het op een zorgboerderij geprobeerd, maar was de dag daarna heel moe en is ziek geworden. Hij doet het even rustig aan.'

Beïnvloed het beleid!

'Er zijn nog steeds te weinig goede woonvoorzieningen voor kwetsbare mensen en voor jongeren met een eerste psychose is er geen goede eerste opvang. Ypsilonners zijn goed in het ontwikkelen van concrete initiatieven.' Daarom ziet Van Blarikom graag meer leden van Ypsilon invloed uitoefenen bij de beleidsmakers. 'Ypsilon heeft genoeg betrokken leden met veel kennis en ervaring. Schroom niet en ga samen met de gemeente en de zorginstellingen om tafel zitten, praat mee op beleidsniveau. Je kunt het!'

Rita Loholter | lyn@ypsilon.org

Informatie: www.zeeuwsegronden.nl